

§ 16a miljøgodkendelse på husdyrbruget på adressen Fasterkærvej 1, Skjern
22. november 2021

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Fasterkærvej 1
6900 Skjern

Sagsbehandler
Dorthe Juul
Direkte telefon
9974 1517
E-post
dorthe.juul@rksk.dk
Dato
22. november 2021
Sagsnummer
21-002113

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Fasterkærvej 1, Skjern

Virksomhedens art:	Slagtesvin, IE-Brug
Matrikel nr.:	11v Del østlige Del, Faster
Betegnelse:	Husdyrbrug omfattet af § 16 a i husdyrbrugsloven
Tilsynsmyndighed:	Ringkøbing-Skjern Kommune
Kvalitetssikret af:	BBB

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	5
Oplysninger om husdyrbruget:	5
Meddelelse af miljøgodkendelse	6
Baggrund og kort resumé	6
Biaktiviteter	6
Afgørelsen	6
Vilkår for miljøgodkendelsen.....	8
Generelt.....	8
Beplantning.....	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier.....	9
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	10
Beskyttelse i forhold til naboer	10
Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	12
Uheld og risici	12
Ophør.....	13
Nye særregler gældende for IE- husdyrbruget på FASTERKÆRVEJ 1, SKJERN.....	14
Formalia	15
Lovgrundlag.....	15
Høring og offentliggørelse.....	15
Klagevejledning	16
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	17
Miljøkonsekvensrapport.....	19
Krav til miljøkonsekvensrapport.....	19
Gennemgang af miljøkonsekvensrapport	19
Miljøvurderingen	20
Erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.	20
Beskrivelse af husdyrbruget.....	20
Lokalisering.....	23
Forbudszoner.....	23
Afstandskrav	23
Beskyttelseslinjer	24
Samlet vurdering af lokalisering.....	24
Påvirkning af landskab	24

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	25
Påvirkning af vilde planter og dyr	25
Ammoniak påvirkning af natur	25
Påvirkning af bilag IV-arter	28
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	29
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	30
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	35
Påvirkning af naboer	35
Lugt	35
Støv og støjkilder, herunder vibrationer og rystelser.....	38
Lys.....	41
Fluer og skadedyr.....	42
Transport.....	42
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	45
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	45
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	46
Miljøvurdering af IE-husdyrbrug.....	50
Udnyttelse af energi og råvarer.....	51
Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer	54
Optimering af produktionsprocesser.....	54
Iagttagelse af affaldshierarkiet.....	55
Særregler for IE-husdyrbrug.....	57
Miljøledelse.....	57
Oplæring af personale	58
Plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse	58
Beredskab.....	59
Hændelser og uheld.....	59
Foderblandings- og fodringsstrategi.....	59
Manglende overholdelse af vilkår	60
Årlige indberetning til kommunen.....	60
Ophør af aktiviteter	61
Alternative løsninger.....	61
0-alternativ.....	61
Egenkontrol.....	61
Konklusion	62

Bilag 1: Bygningsoversigt	63
Bilag 2: Afløbsplan	63
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius	64
Bilag 4: Natur	65

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen.
Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

Stamblad:

Bedriftens ejer	Ejer af husdyrbruget på adressen Fasterkærvej 1, Skjern
Bedriftens adresse	Fasterkærvej 1 6900 Skjern
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	SvineRådgivningen Konsulent Heidi B. Wentzlau Mobil: 30704057 E-mail: hbw@sraad.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600026912
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16a i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	224381 version 1

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Stald 1	258	221	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Stald 2	334	280	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Stald 3	218	177	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Stald 4	244	216	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Stald 5	602	565	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Buffer, udlevering, sygestier	98	85	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	1680	415	Ingen

Meddelelse af miljøgodkendelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 25. januar 2021 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Fasterkærvej 1, Skjern.

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Fasterkærvej 1, Skjern i henhold til husdyrbrugsloven § 16a.

Husdyrbruget har en § 12 miljøgodkendelse fra juli 2016.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget, en godkendelse af husdyrbrugets produktionsareal efter stipladsmodellen. Der sker ingen ændringer på produktionen og der opføres ikke nye bygninger på ejendommen.

Biaktiviteter

Ingen.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 11v Den østlige Del, Faster beliggende på adressen Fasterkærvej 1, Skjern. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16a i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget uden markarealer og omfatter en overgang til stipladsmodellen. Der bygges ikke nye stalde eller opbevaringslagre.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Stald 1	258	221	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Stald 2	334	280	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Stald 3	218	177	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Stald 4	244	216	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Stald 5	602	565	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen

Buffer, udlevering, sygestier	98	85	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
-------------------------------	----	----	------------	---------------------------------	-------

Samt følgende eksisterende opbevaringslagre:

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	1680	415	Ingen

Afgørelse om miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 224381, indsendt den 25. januar 2021, version 1.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Fasterkærvej 1, Skjern meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Godkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis godkendelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

Beplantning

- 6) Den eksisterende slørende beplantning omkring anlægget skal bevares og beplantningen skal vedligeholdes.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

7) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

8) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem	Miljøteknologi
Eksisterende staldafsnit					
Stald 1	258	221	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Stald 2	334	280	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Stald 3	218	177	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Stald 4	244	216	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Stald 5	602	565	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen
Buffer, udlevering, sygestier	98	85	Slagtesvin	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Ingen

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 9) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Opbevaringsanlæg generelt	Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 måneder.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 10) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
-------------------	--

	Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.																																
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.																																
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Dag</th> <th>Tidsrum</th> <th>db(A)</th> <th>Midlingstid</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>07.00 - 18.00</td> <td>55</td> <td>8 timer</td> </tr> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>18.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>07.00 - 14.00</td> <td>55</td> <td>7 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>14.00 - 18.00</td> <td>45</td> <td>4 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>18.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Søn- og helligdag</td> <td>07.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Alle dage</td> <td>22.00 - 07.00</td> <td>40</td> <td>½ time</td> </tr> </tbody> </table>	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time	Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time	Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid																													
	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer																													
	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time																													
	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer																													
	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer																													
	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time																													
	Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time																													
	Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time																													
Lavfrekvent støj,	Nedenstående grænser er for lavfrekvent støj og infralyd (dB re 20 µPa), målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. Grænserne er gældende for impulsagtig lavfrekvent støj og infralyd. For støj/lydgrænser hvor der ingen impulser forekommer, skal der lægges 5 dB til nedenstående skema.																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Anvendelse</th> <th>Tidsrum</th> <th>A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Beboelsesrum</td> <td>Aften/nat kl. 18.00-07.00</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Dag kl. 07.00-18.00</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum</td> <td>Hele døgnet</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Øvrige rum</td> <td>Hele døgnet</td> <td>30</td> </tr> </tbody> </table>	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00	15	Dag kl. 07.00-18.00	20	Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25	Øvrige rum	Hele døgnet	30																		
	Anvendelse	Tidsrum	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB																														
	Beboelsesrum	Aften/nat kl. 18.00-07.00	15																														
		Dag kl. 07.00-18.00	20																														
	Kontorer, undervisnings- og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	25																														
Øvrige rum	Hele døgnet	30																															
Måling for lavfrekvent støj skal følge anvisningerne i afsnit 3.4 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og Vibrationer i eksternt miljø"																																	
Vibrationer	Nedenstående grænser er for vibrationer, dB re 10 ⁻⁶ m/s. Vibrationsgrænserne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning Slow.																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Anvendelse</th> <th>Tidsrum</th> <th>Vægtet acc. niv, L_{aw} i dB</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Boliger i boligområder</td> <td>Hele døgnet.</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Boliger i blandet bolig/erhvervsområde</td> <td>Aften/nat kl. 18.00-07.00</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>Dag kl. 07.00-18.00</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>Institutioner</td> <td>Hele døgnet</td> <td>75</td> </tr> </tbody> </table>	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L _{aw} i dB	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00	75	Dag kl. 07.00-18.00	80	Institutioner	Hele døgnet	75																		
	Anvendelse	Tidsrum	Vægtet acc. niv, L _{aw} i dB																														
	Boliger i boligområder	Hele døgnet.	75																														
	Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	Aften/nat kl. 18.00-07.00	75																														
Dag kl. 07.00-18.00		80																															
Institutioner	Hele døgnet	75																															

	Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
	Ved måling til dokumentation for overholdelse af vibrationsgrænserne, skal anvisningerne i afsnit 4.3 i Miljøstyrelsens Orientering nr. 9 af 1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" anvendes.		
Kontrol og målinger for støj/vibrationer	<p>Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støj- og vibrationsvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte.</p> <p>Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.</p> <p>Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støj- og/eller vibrationsreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse.</p> <p>Ved målinger/beregninger for støj og/eller vibrationer, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støj- og/eller vibrationsreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.</p>		
Lys	<p>Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.</p> <p>Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.</p>		
Støv	<p>Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.</p> <p>Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.</p>		
Døde dyr	<p>Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.</p>		

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 12) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 13) Husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug skal registreres, og registreringen, for perioden siden Ringkøbing-Skjern Kommunes seneste tilsyn, skal kunne fremvises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Uheld og risici

- 14) Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, må ikke uden forudgående tilladelse fra Ringkøbing-Skjern Kommune anvendes i større mængder end

det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål der ikke er normale på et husdyrbrug.

- 15) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 16) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 17) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Ophør

- 18) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Note:

Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Nye særregler gældende for IE- husdyrbruget på FASTERKÆRVEJ 1, SKJERN

Miljøledelse, oplæring af personale, plan for regelmæssig kontrol, fodringskrav vilkår m.m. til IE husdyrbrug er blevet omfattet af generel lovgivning i forbindelse med ændring af godkendelsesbekendtgørelsen pr. 1. januar 2020. Herunder gælder, at IE-brugene årligt senest den 31. december skal indsende informationer til kommunen om følgende (§50):

Krav om indberetning	<ul style="list-style-type: none"> • Logbøger for miljøteknologi • Dokumentation for miljøledelsessystem (§43, stk. 3) • Logbog for gennemførte kontroller (§44, stk. 5) • Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (46, stk. 1-3)
-----------------------------	---

Da husdyrbruget på FASTERKÆRVEJ 1, SKJERN er et IE-brug skal ovennævnte særregler overholdes på det tidspunkt hvor godkendelsen meddeles.

Nedenfor er de nye særregler, der gælder for IE-brug kort beskrevet (Kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)

Krav til IE-brug	<p>IE-brug skal være opmærksom på særlige regler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krav om oplæring af personale og udarbejdelse af oplæringsmateriale. • Krav om udarbejdelse af plan for reparation og vedligeholdelse af udstyr. • Krav om fasefodring. • Krav om anvendelse af energieffektiv belysning. • Krav om reduktion af støvemissioner fra staldanlægget. • Underretningspligt ved manglende overholdelse af miljøgodkendelses vilkår. Den driftsansvarlige skal straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes og straks underrette Ringkøbing-Skjern Kommune. • Krav om årlig indberetning, hvor der skal indsendes logbøger for eventuel miljøteknologi, dokumentation for miljøledelsessystem, logbog for gennemførte kontroller og dokumentation for overholdelse af fodringskrav • Særlige krav ved ophør af IE-brug.
-------------------------	---

Formalia

Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet, habitatdirektivet og IE-direktivet samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøgodkendelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøgodkendelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2021-2033
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2256 af 29. december 2020
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 1451 af 21. juni 2021. (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om anvendelse af gødning nr. 1551 af 2. juli 2021.
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 240 af 13. marts 2019 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1595 af 6. december 2018
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2159 af 9. december 2020 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Ansøgningsmaterialet har været offentliggjort i 3 uger på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug fra den 1. februar 2021 til den 22. februar 2021, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 30 dages høring hos ansøger, konsulent, naboer og ejere og beboere på ejendomme med boliger/bygninger inden for konsekvenszonen fra 11. oktober 2021 til 15. november 2021.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger inden for konsekvensradius på 638 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at det ansøgte projekt generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i matriklen, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af projektet, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort den 22. november 2021 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 20. december 2021.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing.

Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En godkendelse efter § 16a i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en godkendelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøgodkendelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

Godkendelser af IE-husdyrbrug tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik. Den første regelmæssige revurdering foretages, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor husdyrbruget første gang blev godkendt

Godkendelsen skal dog uanset ovenstående tages op til revurdering, hvis der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter. Revurderingen skal tilrettelægges, så husdyrbruget kan overholde de på baggrund af BAT-konklusionen ajourførte vilkår senest fire år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen i EU-tidende.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Dorthe Juul
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøgodkendelse er sendt til:

Ansøger: Ejer af husdyrbruget på Fasterkærvej 1, Skjern

Konsulent: SvineRådgivningen, konsulent Heidi B. Wentzlau, e-mail: hbw@sraad.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 638 meter:

Kopi (hvis § 16a sendes også udkastet til org.) af miljøgodkendelsen er sendt til:

- SvineRådgivningen, konsulent Heidi B. Wentzlau, e-mail: hbw@sraad.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgningen om miljøgodkendelse skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen omfatte en miljøkonsekvensrapport, idet der er tale om en ansøgning om godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i husdyrbrugloven.

Krav til miljøkonsekvensrapport

Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om
  - a) det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
  - b) det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
  - c) det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og
  - d) den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1, og tillige oplysninger om foranstaltninger ved ophør, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.

3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ansøger skal ved udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten tage hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger.

Ansøgers oplysninger i miljøkonsekvensrapporten, skal på en passende måde påvise, beskrive og vurdere det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Gennemgang af miljøkonsekvensrapport

Ringkøbing-Skjern Kommune skal i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gennemgå miljøkonsekvensrapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise og kan i fornødent omfang indhente yderligere oplysninger fra ansøger til opfyldelse af kravene.

Miljøkonsekvensrapport, ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk, BAT-redegørelse og beredskabsplan er gennemgået, og der er indhentet supplerende oplysninger.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at ansøger og dennes konsulent har leveret tilstrækkelige oplysninger til, at der kan gennemføres en miljøvurdering af det ansøgte.

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om godkendelse efter § 16 a i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

1) landskabelige værdier,

2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,

3) jord, grundvand og overfladevand, og

4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.
Ansøgningen omfatter alene en overgang til stipladsmodellen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at overgangen til stipladsmodellen er en naturlig ændring af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift					
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal m ²
Stald 1	258	Mekanisk ventilation	6 m	(#375508) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	221
Stald 3	218	Mekanisk ventilation	6 m	(#375510) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	177
Stald 4	244	Mekanisk ventilation	6 m	(#375512) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	216
Stald 2	334	Mekanisk ventilation	6 m	(#375514) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	280
Stald 5	602	Mekanisk ventilation	6 m	(#375516) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	565
Buffer/udlevering/sygestier	98	Mekanisk ventilation	6 m	(#377331) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	85
Sum					1544

I forbindelse med denne miljøgodkendelse sker der ingen ændringer i staldene. Produktionen går alene over på stipladsmodellen, hvor der godkendes et produktionsareal.

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal. Se nedenstående redegørelse.

Staldnavn: Stald 1

Stalden måler ifølge ældre tegning og ansøgers opmåling: 15,19*17 m = 258 m²
Der udtages gange på ialt 37,4 m²
Herefter inddateres i alt 221 m² produktionsareal inkl. inventar og krybber.

Staldnavn: Stald 3

Stalden måler ifølge ansøgers opmåling: 25*8,7 m = 218 m²
Der udtages gange på ialt 40,4 m²
Herefter inddateres i alt 177 m² produktionsareal inkl. inventar og krybber.

Staldnavn: Stald 4

Stalden måler ifølge ansøgers opmåling: 28*8,7 m = 244 m²
Der udtages gang på ialt 28 m²
Herefter inddateres i alt 216 m² produktionsareal inkl. inventar og krybber.

Staldnavn: Stald 2

Stalden måler ifølge ældre tegning og ansøgers opmåling: 15,19*22 m = 334 m²
Der udtages gange på ialt 54,38 m²
Herefter inddateres i alt 280 m² produktionsareal inkl. inventar og krybber.

Staldnavn: Stald 5

Stalden måler ifølge tegning: 15,56*38,66 m = 602 m²
Der udtages gange på ialt 36,65 m²
Herefter inddateres i alt 565 m² produktionsareal inkl. inventar og krybber.

Staldnavn: Buffer/udlevering/sygestier

Stalden måler ifølge ansøgers opmåling: 13*7,5 m = 98 m²
Der udtages gang på ialt 13 m²
Herefter inddateres i alt 85 m² produktionsareal inkl. inventar og krybber.

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
Stald 1	258	Mekanisk ventilation	6 m	(#375509) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	221
Stald 3	218	Mekanisk ventilation	6 m	(#375511) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	177
Stald 4	244	Mekanisk ventilation	6 m	(#375513) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	216
Stald 2	334	Mekanisk ventilation	6 m	(#375515) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	280
Stald 5	602	Mekanisk ventilation	6 m	(#375517) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	565
Buffer/udlevering/sygestier	98	Mekanisk ventilation	6 m	(#378147) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	85
Sum						1544

Beskrivelse af nudriften:

Nudriften er identisk med ansøgt drift.

Tidligere godkendelser:

Husdyrbruget er i 2016 blevet miljøgodkendt efter § 12.

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009						
Staldnavn	Staldstørrelse m ²	Ventilation	Kildehøjde	Dyretype og staldsystem		Produktionsareal m ²
Stald 3	218	Mekanisk ventilation	6 m	(#375519) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	177
Stald 4	244	Mekanisk ventilation	6 m	(#375520) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	216
Stald 2	334	Mekanisk ventilation	6 m	(#375521) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	280
Stald 5	602	Mekanisk ventilation	6 m	(#375522) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	565
Buffer/udlevering/sygestier	98	Mekanisk ventilation	6 m	(#378148) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	0	85
Sum						1323

Beskrivelse af 8-årsdrift:

Stald 1 var en tidligere halmlade, der i forbindelse med godkendelsen i 2016 blev godkendt til slagtesvinestald.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gyllebeholder 1680 m ³	Flydende				415
Nudrift					
Gyllebeholder 1680 m ³	Flydende				415
8 års drift					
Gyllebeholder 1680 m ³	Flydende				415

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Udover husdyrgødning samt vand fra produktionen tilledes vand fra befæstede arealer.

Husdyrgødningen opbevares i fortank, gyllebeholder og i kanaler under stald, den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen svarer til > 1.680 m³.

Lokalisering

Forbudszoner

Inden for forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By - og sommerhuszoner	50 meter	> 50 meter
Lokalplanområder	50 meter	> 50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	> 50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	> 10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger inden for forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	> 25 meter
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	> 50 meter
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	> 15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	15	Ca. 7 meter fra eksisterende bygning
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25 meter
Beboelse på samme ejendom * ²	15	Ca. 9 meter fra eksisterende stald
Naboskel	30	< 30 meter fra eksisterende stald

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller uden for linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		X	Skove		X
Strand		X	Fortidsminder		X
Søer		X	Kirker		X
Vandløb		X			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger uden for forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i landskabstypen Skovbjerg Bakkeø, Landbrugslandskab.

Landskabet har kapacitet til indpasning af landbrugsbyggeri i alle skala.

Det er væsentligt, at nyt byggeri tilpasses det eksisterende byggeri, så den samlede bygningsmasse fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Landbrugsbyggeri og stort markant byggeri ligger generelt med en åben afgrænsning og uden grøn beplantning. Landbrugsbyggeri indgår derved i udsigterne i både dette landskabsområde og udsigterne i de omgivende landskabsområder. Nyt byggeri bør efterligne karaktertrækket ved ikke at være omkranset af bevoksning, men kan afskærmes af fragmenteret beplantning, som er karakteristisk for landskabsområdet.

I terrænlavningerne bør der kun etableres byggeri i lille skala.

Bygningsbeskrivelse

Der opføres ikke nybyggeri i forbindelse med ejendommens overgang til stipladsmodellen. Husdyrbruget vil derfor fremstå uændret.

Beplantning

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring husdyrbrugets anlæg bør beplantning omkring anlægget bibeholdes.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk.1, nr. 1 heder og overdrev inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*):

	0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til kategori 1 naturområderne er det vurderet, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af overgangen til stipladsmodellen på husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

I kraft af den store afstand til området (mere end 3 km), er det vurderet, at det samlede husdyrbrug, ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af det nærmeste Kategori 2-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 2 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af overgangen til stipladsmodellen på husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 2 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret enge, moser og søer. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Naturtype	Afstand fra anlæg	Retning	Merbelastning Kg N/ha (ansøgt i forhold til:)		Målsætning i Kommuneplan
			Nudrift	8-årsdrift	
Mose med søer	285	S	0,0	0,1	C-målsat
Mose	450	NV	0,0	0,1	C-målsat
Sø	245	NØ	0,0	0,2	C-målsat

Der er tre overordnede målsætninger for naturbeskyttelsesområderne i kommuneplanen (Kommuneplanen kan ses på www.rksk.dk):

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne	Der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv	Der arbejdes for at bevare en god biologisk tilstand af de målsatte områder

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Inden for 300 meter fra staldanlægget forekommer derudover vandhuller, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Søer og vandhuller over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Idet vandhullerne ligger omgivet af marker i omdrift, er det kommunens vurdering, at vandhullerne er næringspåvirket. Ammoniak påvirkningen fra luften vil være af uvæsentlig betydning for vandhullerne, idet bidraget fra markerne er væsentligt større end det der afsættes fra luften.

Der er beregnet en merbelastning med ammoniak på 0,00 kg N/ha/år til vandhullet. Idet merbelastningen ligger under 1,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen, at merbelastningen er så minimal, at den ikke vil medføre biologiske ændringer af naturtypens tilstand.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at overgangen til stipladsmodellen på husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

- Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:
- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Bæver: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb eller søer, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget. Har sin hovedaktivitet i et kerneområde, hvor dæmninger og bæverbo kan observeres - som oftest nær pilebuske, birk, bævreasp og røn.
- Ulv: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter, heriblandt grøn kølleguldsmed: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse eller godkendelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i godkendelser og tilladelser efter [§§ 16 a](#) og [16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., indrettes således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 2.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg

Der fodres med hjemmeblandet tørfoder på ejendommen. Der er opsat en amerikanersilo på 1385 tons til opbevaring af korn, med tilhørende korngrav og udstyr til påfyldning og tømning. Derudover findes en udendørs silo til råvarer i tilknytning til stalde samt tanke og påslag til opbevaring og blanding af foderet indendørs i foderlade.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Fasterkærvej 1, Skjern er samlet i nedenstående tabel.

Sanitært spildevand Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse. Håndtering på husdyrbruget: Der er ikke toilet i stalden. Medarbejdere arbejder ud fra hovedejendommen, hvor der også er frokost- og servicorum.
Regnvand Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Håndtering på husdyrbruget: Eksisterende tagflader er opgjort til ca. 1754 m ² . Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne miljøgodkendelse. Herudover samles regnvand fra ca. 100 m ² betonareal. Tagvandet fra stalde og øvrige bygninger ledes dels til grøft og dels til overflade.
Spildevand fra vaskeplads Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken. Håndtering på husdyrbruget: Spildevandet fra bedriften består af rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldanlæg, der ledes til gyllebeholder. Der rengøres ikke marksprøjter på ejendommen.

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 2.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser, at der ikke er olietanke eller bekæmpelsesmidler på ejendommen.

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

Ved boringer, jf. § 22, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven, bør der holdes et beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger oplyser:

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc)
- Deponeringseget affald

Affald køres til ansøgers hovedejendom, hvor det opbevares og bortskaffes til kommunal modtagestation.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil aflevering hos kommunal modtagestation

Farligt affald sorteres og opbevares indendørs indtil bortskaffelse.

Døde dyr afhentes af DAKA fra dertil indrettet plads.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

Brand og Evakuering

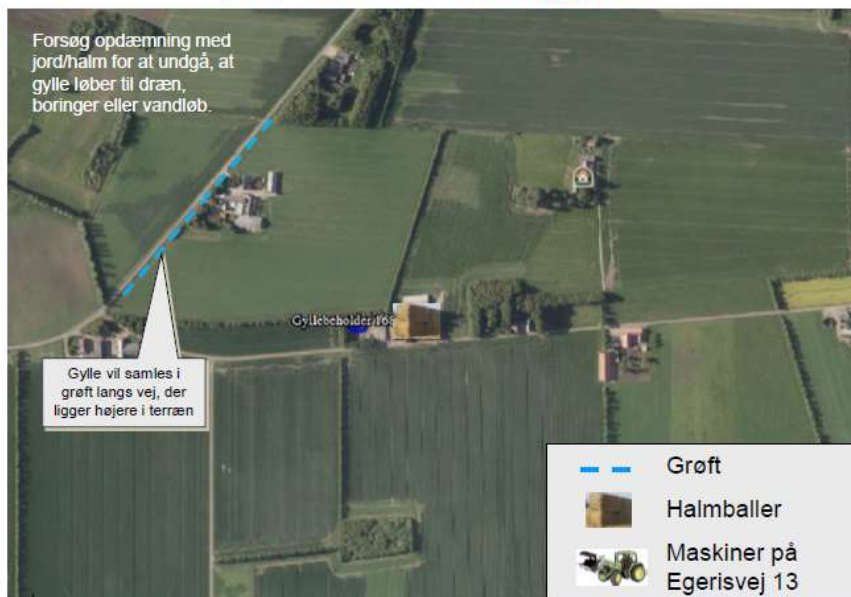

Ved brand – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange
- Er dyrene kommet ud – art og antal, der evt. er fanget

SvineRådgivningen

Overløb af gylle

Ved større overløb af gylle eller brud på tank – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tlf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

SvineRådgivningen

Kemikalie- og oliespild

Ved større overløb af kemikalier og olie – ring 112 – oplys:

- Navn, adresse og tilf-nummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

SvineRådgivningen

Strømsvigt

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme:

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til   RAH   og forhør om varigheden af udfaldet. Telefon nr.   97321455

SvineRådgivningen

Kommunen vurdering:

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Som IE-brug er der særlige forhold som beredskabet skal leve op til. Se under særregler for IE-brug.

I forbindelse med denne miljøgodkendelse, udarbejdes der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:

- Boligformål
  - Blandet bolig og erhvervsformål
  - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret.

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Egerisvej 8 	0	NY	230,1	230,1	314,9	Ja
Fasterkærvej 5 	0	NY	230,1	230,1	346,9	Ja
Astrup 	0	NY	489,5	489,5	1569,3	Ja
Faster 	0	NY	489,5	489,5	1304,2	Ja
Skjern 	0	NY	647,7	615,3	6653,8	Ja
Sommerhuse v. Dejbjerg Plantage 	0	NY	647,7	647,7	9028,6	Ja
Troldhede 	0	NY	647,7	647,7	7318,4	Ja

Konsekvenszone: 638 meter

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveauer for lugtgener er overholdt, vurderes det, at projektet ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
Stald 1	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	375508	0	3094,0	9503,0	0	3094,0	9503,0	221
Stald 3	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	375510	0	2478,0	7611,0	0	2478,0	7611,0	177
Stald 4	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	375512	0	3024,0	9288,0	0	3024,0	9288,0	216
Stald 2	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	375514	0	3920,0	12040,0	0	3920,0	12040,0	280
Stald 5	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	375516	0	7910,0	24295,0	0	7910,0	24295,0	565
Buffer/udlevering/sygestier	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	377331	0	1190,0	3655,0	0	1190,0	3655,0	85
Sum			21616	66392		21616	66392	

Nudrift

Nudrift								
Staldafsnit								
	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	375509	0	3094,0	9503,0	0	3094,0	9503,0	221
Stald 3	375511	0	2478,0	7611,0	0	2478,0	7611,0	177
Stald 4	375513	0	3024,0	9288,0	0	3024,0	9288,0	216
Stald 2	375515	0	3920,0	12040,0	0	3920,0	12040,0	280
Stald 5	375517	0	7910,0	24295,0	0	7910,0	24295,0	565
Buffer/udlevering/sygestier	378147	0	1190,0	3655,0	0	1190,0	3655,0	85
Sum			21616	66392		21616	66392	

Gyllebeholdere nærmere end 300 meter fra beboelse

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra husdyrbrugets gyllebeholdere. Beholderne er opført inden 1. januar 2007, og derfor er de ikke omfattet af krav om fast overdækning.

Støv og støjkilder, herunder vibrationer og rystelser

Ansøger oplyser:

Støj kan forekomme fra ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og indtransport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra ejendommen.

Alle svinestalde er med mekanisk ventilation, der kører året rundt. Ved udskiftning af eksisterende ventilatorer samt ved montering af nye ventilatorer investeres der i tidssvarende støjsvage ventilatorer.

Kornblæser er opsat udendørs ved amerikanersilo og er i drift hele døgnet ca. 14 dage omkring høst, hvor kornet blæses og tørres inden oplagring. Det kan ikke afvises at denne arbejdsgang kan registreres i lokalområdet. Øvrige faciliteter til udfodring er placeret indendørs og det vil være usandsynligt at disse vil give anledning til støjgener udenfor ejendommen.

Flytning af grise til/fra ejendommen vil foregå fra tidlig morgen og transporterne kan være fordelt over dagen frem mod arbejdstids ophør, der kan i forbindelse med læsning og håndtering af grise forekomme støj fra dyrene. Der er tale om en arbejdsfunktion af kortere varighed, som forekommer få gange på en uge.

I højsæson for udbringningen af husdyrgødning kan det være nødvendigt med transporter i weekender og udenfor normal arbejdstid. Pumpning af gylle fra stald til fortank sker ugentlig ved hjælp af traktordreven pumpe. Omrøring af gylletankene foretages før udkørsel på mark og sker primært om foråret.

Andre transporter til ejendommen vil kun medføre kortvarig støj. Ved transporter til og fra ejendommen kan der evt. registreres støv, støj og vibrationsgener. Gener i forbindelse med transporter på grusvej forventes ikke ændret i forhold til den nuværende drift.

I forbindelse med leverancer af foder kan der opstå støvgener. Støvpartiklerne vil, grundet deres størrelse, være koncentreret i og omkring ejendommens foderlade. Der vil således ikke være støvgener fra denne arbejdsgang i lokalområdet. Ejendommen er beliggende tæt ved asfaltvej. Transporterne på ejendommens interne grusveje omkring gården samt offentlige grusveje vurderes ikke at ville forårsage støvgener hos nærmeste naboer på FASTERKÆRVEJ.

Der fyres med træpiller via stokerfyr på ejendommen. Træpillerne blæses ind på planlager på loftet ved levering af ny forsyning og vil give kortvarige støvgener omkring lageret.

Se nedenstående oversigt: Støv- og støjkilder for placering af disse på bedriften.

Konsekvensvurdering

Støv og støj fra husdyrbruget som følge af ovenstående aktiviteter vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Støjklender som foderanlæg, kompressorer og pumper er alle placeret indendørs og vurderes ikke at aflede et støjbidrag til naboerne på FASTERKÆRVEJ.

Støjklender som eks. ventilatorer har motorer placeret under tagfladen nede i stalden, hvilket dæmper støjen væsentligt. Støjbidraget er meget afhængigt af årstiden og belægningen i stalden på det pågældende tidspunkt. Varmt vejr øger ventilationsbehovet og ventilatorerne øger i disse perioder hastigheden. For at imødekomme dette er anlægget dimensioneret sådan, at alle ventilatorer kobler trinløst ind, så snart motorerne belastes ud over 'normal' – således kører ingen af dem ved max. belastning hvilket både af hensyn til støj men også energiforbrug vurderes mest hensigtsmæssigt.

Af- og pålæsning af grise kan også give anledning til støj fra området omkring læsseramper nord for staldene. Der er tale om en varighed på ½-1 time pr. gang ved af- og pålæsning af grise.

På grund af afstand samt rampens beliggenhed, afskærmet af bygninger, vurderes det ikke at være sandsynligt at støj fra af/pålæsning af dyr vil udgøre en væsentlig gene. Der er læhegn mellem ramper og nærmeste naboer, som vurderes at have gunstig indflydelse på lydets udbredelse.

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles støjvilkår, som omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporter uden for selve ejendommen.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede støjklager, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag.

Kommunens vurdering:

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj og rystelser, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj eller rystelser for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Det forventes heller ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Der gøres opmærksom på at IE-brug har en særlig forpligtelse til at reducere støvemissioner fra staldanlægget jævnfør kap. 17 om særregler for IE-brug i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Lys

Ansøger oplyser:

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Der etableres ikke nye lyskilder i forbindelse med godkendelsen af det eksisterende anlæg.

Konsekvensvurdering

Det er ikke ansøgers vurdering at det ansøgte medfører ændringer i ejendommens drift, der vil have konsekvenser for produktionens nuværende lysbidrag til omgivelserne. Staldanlæggene er beliggende bag skærmende beplantning og vil derfor være begrænset synlig for nærmeste omkringboende. Udleveringsrampen ved staldanlæg er placeret mod nord, afskærmet af beplantning / bygninger og lys herfra ved ind/udlevering af grise vurderes ligeledes ikke at være til gene.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede klager over lysgener fra ejendommen, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme udendørs lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Fluer på ejendommen bekæmpes primært ved at holde en god hygiejne i staldene. Produktionen kører i holddrift, hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring inden indsættelse af nye dyr. Desuden har de mange daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne. Fluer bekæmpes desuden ved udsætning af rovfluer i stalden.

Der er udlagt rottegift i kasser omkring alle ejendommens bygninger.

Der foretages regelmæssige tilsyn på landbruget. Tilsyn og bekæmpelse varetages af godkendt skadedyrbekæmpelsesfirma.

Skulle der opstå akut behov, iværksættes bekæmpelsesprogram i overensstemmelse med nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi.

Konsekvensvurdering

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelsen stilles vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrlaboratoriet).

Det vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre en effektiv flue og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Skadedyr udgør en kilde til smittespredning i besætningen – det er derfor også i ejers egen interesse at iværksætte grundige bekæmpelsesprogrammer for at holde skadedyrene væk. Jf. afstanden til nærmeste naboer er det ikke ansøgers vurdering at skadedyr fra driften vil skabe gener for omkringboende.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøgodkendelse vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøgodkendelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven

hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover transporter i forbindelse med husdyrgødning, foder, olie til opvarmning samt almindelige leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte.

Se nedenstående oversigt over transporter;

Antal	Kapacitet pr. læs	Kommentar til transporten
Smågrise (til)	Traktor	Smågrisene transporteres til ejendommen med traktor og vogn. Grisene køres til ejendommen med ca. 2 læs hver 14. dag. Transporterne foregår på hverdage og i tidsrummet kl. 6.00-18.00
Slagtesvin (fra)	Lastbil	Alle grise slagtes i Danmark. Grisene transporteres på lastvogn til slagteriet, med ca. 2 læs hver 14. dag. Transporterne foregår på hverdage, og kan forekomme om natten / meget tidligt morgen.
Døde dyr	Lastbil	Der afhentes døde dyr fra ejendommen ca. 2 gange pr. uge. DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning.
Eget Korn	Traktor	Kornet køres til ejendommens korngrav og silo fra udspretningsarealer omkring ejendommen. Kørslen foregår i høst over en kortere periode men kan forekomme på alle tider af døgnet afhængig af vejrforhold.
Indkøbt korn	Traktor	Korn indkøbes fra lokalområdet i høst, og køres til ejendommens korngrav og silo fra udspretningsarealer omkring ejendommen. Kørslen foregår i høst over en kortere periode men kan forekomme på alle tider af døgnet afhængig af vejrforhold.
Tilskudsfoeder	Lastbil	Tilskudsfoeder leveres af vognmand, ca. 2 leverancer i måneden. Transporter vil forekomme på hverdage i tidsrummet kl. 6.00-18.00
Gylle	Traktor	Husdyrgødningen transporteres til udbringning på marken. Udbringningen foregår i en begrænset periode i planternes vækstsæson og så vidt muligt i tidsrummet kl. 06.00-22.00 på hverdage.

Gylle til eksterne lagertanke	Lastbil	Husdyrgødningen transporteres til opbevaring – bufferkapacitet. Husdyrgødningen flyttes ved behov og i tidsrummet kl. 6.00-18.00
-------------------------------	---------	---

Konsekvensvurdering

Ansøger har ovenfor beskrevet transporterne til ejendommen. Det ansøgte afleder ikke ændringer i trafikken til/fra ejendommen.

Ud over de beskrevne transporter med foder og husdyrgødning vil transport med husdyr være en primær del af det samlede antal tunge transporter.

Ejer henviser til god landmandspraksis, og præciserer for ansatte og vognmænd at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

Kommunens vurdering:

Ansøgte projekt afleder ikke ændringer i trafikken til og fra ejendommen.

Antallet af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser, at alle døde dyr bliver opbevaret under kadaverkappe, på befæstet areal, hævet fra jorden og placeret så direkte sollys undgås. DAKA kommer og henter døde dyrene førstkommende hverdag efter ansøger har bedt om afhentning.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16a miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Foder

Forbrug af vand og energi

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I godkendelser og tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 1	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 3	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 4	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 2	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Stald 5	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30
Buffer/udlevering/sygestier	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,06 - 1,62 ^b	2,30

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT							
Produktion	Areal (m ²)	BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)	
(#375508) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	221	2,30	1	508			
(#375510) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	177	2,30	1	407			
(#375512) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	216	2,30	1	497			
(#375514) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	280	2,30	1	644			
(#375516) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	565	2,30	1	1300			
(#377331) Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	85	2,30	1	196			

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 3551 kg NH₃/år for stalddene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 166 kg NH₃/år. Det samlede BAT-krav for bedriften er 3717 kg NH₃/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 3717 kg NH₃/år.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3551	166	3717
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3551	166	3717
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Ud over beregningen af den samlede ammoniakemission har ansøger beskrevet husdyrbrugets valg af den bedst tilgængelige teknik, herunder forhold til råvarer energi, management m.v.

Der er beskrevet følgende vigtigste anvendte virkemidler:

- Staldsystemer
- Overbrusningsanlæg
- Opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående emner er beskrevet under afsnittet IE-brug:

- Vand og energiforbrug
- Fodring
- Management

Staldindretning

Stald 1:

Stalden anvendes til slagtesvin.

Stalden er en tidligere halmlade, der i forbindelse med godkendelsen i 2016 blev godkendt til slagtesvinestald. Stalden måler ifølge ældre tegning og ansøgers opmåling $15,19 \times 17 \text{ m} = 258 \text{ m}^2$. Der fratrækkes 2 inspektionsgange på i alt $37,4 \text{ m}^2$. Der er ikke fratrukket areal til inventar og foderautomater. Således inddateret 221 kvm produktionsareal. Stipladser er etableret med drænet gulv + spalter.

Stald 2:

Stalden anvendes til slagtesvin.

Stalden måler ifølge ældre tegning og ansøgers opmåling $15,19 \times 22 \text{ m} = 334 \text{ m}^2$. Der fratrækkes 3 inspektionsgange på $54,38 \text{ m}^2$. Der er ikke fratrukket areal til inventar og foderautomater. Således inddateret 280 m^2 produktionsareal. Stalden er tidligere inddateret med 25-49 % fast gulv. Stalden inddateres med drænet gulv + spalter 33/67, idet der er gyllekumme under hele arealet, og man i dag ikke sidestiller velfærdskrav om fast gulv med fast gulv i miljøloven.

Stald 3:

Stalden anvendes til slagtesvin.

Der foreligger ingen målfaste tegninger over denne stald. Stalden måler ifølge ansøgers opmåling $25 \times 8,7 \text{ m} = 218 \text{ m}^2$

Der fratrækkes 2 inspektionsgange på $40,4 \text{ m}^2$. Der er ikke fratrukket areal til inventar og foderautomater. Således inddateret 177 kvm produktionsareal. Stipladser er etableret med drænet gulv + spalter. Stalden er tidligere inddateret med 25-49 % fast gulv. Stalden inddateres med drænet gulv + spalter 33/67, idet der er gyllekumme under hele arealet, og man i dag ikke sidestiller velfærdskrav om fast gulv med fast gulv i miljøloven.

Stald 4:

Stalden anvendes til slagtesvin.

Der foreligger ingen målfaste tegninger over denne stald. Stalden måler ifølge ansøgers opmåling $28 \times 8,7 \text{ m} = 244 \text{ m}^2$. Der fratrækkes inspektionsgang på 28 kvm . Der er ikke fratrukket areal til inventar og foderautomater. Således inddateret 216 kvm produktionsareal. Stipladser er etableret med drænet gulv + spalter. Stalden er tidligere inddateret med 25-49 % fast gulv. Stalden inddateres med drænet gulv + spalter 33/67, idet der er gyllekumme under hele arealet, og man i dag ikke sidestiller velfærdskrav om fast gulv med fast gulv i miljøloven.

Stald 5:

Stalden anvendes til slagtesvin.

Stalden måler ifølge tegninger $15,56 \times 38,66 \text{ m} = 602 \text{ m}^2$. Der fratrækkes inspektionsgang på $36,65 \text{ m}^2$. Der er ikke fratrukket areal til inventar og foderautomater. Således inddateret 565 m^2 produktionsareal. Stipladser er etableret med drænet gulv + spalter.

Buffer/udlevering/sygestier:

Stalden anvendes til slagtesvin.

Den mindre stald, der er indrettet med 6 stier, anvendes til buffer/udlevering/sygestier og har derfor også tidligere indgået i det samlede antal stipladser i anlægget. Der foreligger ingen målfaste tegninger over denne stald. Stalden måler ifølge ansøgers opmåling $13 \times 7,5 \text{ m} = 98 \text{ m}^2$. Der fratrækkes inspektionsgang på 13 m^2 . Således inddateret 85 m^2 produktionsareal. Stipladser er inddateret med drænet gulv + spalter.

Overbrusning i svinestalde:

Der er etableret overbrusning i stalden. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruses med koldt vand, vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Samtidig styres dyrenes gødeadfærd til de områder, hvor stibunden er køling og fugtig, - disse arealer placeres mest hensigtsmæssigt på drænet stibund (spaltearealer).

Rengøring og desinficering:

Alle sektioner iblødsættes før vask med lavtryksvanding af sti- og gangarealer. Herefter højtryksrensens stibund, inventar og vægge, mens loftet skylles ned med koldt vand. Sektionen lukkes og der tilsættes varme for udtørring af staldrummet. Når sektionen er tør, desinficeres stalden forud for indsættelse af nye grise.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Husdyrbruget håndterer opbevaring af husdyrgødning som følger:

- Der er flydelag af halm på beholderen, så lugt og ammoniak fordampning begrænses. Tilstand og vedligehold dokumenteres med logbog.
- Beholderen kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger.
- Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- Gyllen omrøres kun i forbindelse med tømning eller overpumpning til vogn.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Husdyrgødningen opbevares i fortank, gyllebeholder og i kanaler under stald, den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen svarer til > 1.680 m³.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Miljøvurdering af IE-husdyrbrug

IE-husdyrbrug er husdyrbrug, med intensiv fjerkræavl eller svineavl, som er omfattet af Europa-Parlamentet og Rådets om industrielle emissioner (IE-Direktivet.) IE-Direktivet er indarbejdet i den danske lovgivning.

Husdyrbruget på Fasterkærvej 1 er et IE-brug fordi det har over 2000 stipladser til slagtesvin over 30 kg.

Idet ansøgningen omhandler et IE-husdyrbrug skal det som tillæg til miljøvurderingen desuden sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at

- 1) der ud over iagttagelse af kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) til reduktion af ammoniakemissionen er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- 2) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- 3) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- 4) produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
- 5) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
- 6) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og
- 7) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Udnyttelse af energi og råvarer

Ansøger har i ansøgningen beskrevet følgende omkring energi- og vandbesparende foranstaltninger.

BAT – vand og energi:

Ansøger oplyser:

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering/reparation af lækager.

Husdyrbruget håndterer vand og energi som følger:

- Lækager findes og repareres hurtigst muligt.
- Defekte drikkenipler udskiftes eller afkalkes.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene for at reducere vaskevandsforbruget.
- Drikkenipler monteres over krybber for at undgå spild.
- Der er etableret overbrusning i stalden. Overbrusningen virker som temperaturregulering for dyrene og fordi der bruses med koldt vand, vil rumtemperaturen samtidig falde. Herved mindskes ammoniakfordampningen fra kanaler og overflader. Samtidig styres dyrenes gødeadfærd til de områder hvor stibunden er køling og fugtig, - disse arealer placeres mest hensigtsmæssigt på drænet stibund (spaltearealer).

Belysning

- Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder.
- Der er lys på udleveringsrampe.
- I vintermånederne er lyset i staldene tændt i minimum 8 timer, jf. Husdyrloven.

Ventilation

- Multistep er installeret på alle staldafsnit.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser.
- Anlægget justeres min. 2 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.

Energi:

Ansøger oplyser:

Ejendommens energiforbrug udgør primært ventilation, lys og drift af foderanlæg.

Et godt klima i staldsektionerne opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes og energispild undgås.

Der er tændt lys i staldene i dagtimerne efter behov og lovkrav. Der føres regnskab med energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnets.

Der anvendes dieselolie til oliebrændere, ved udtørring af stalde samt til traktor, der anvendes ved kørsel af døde grise.

Konsekvensvurdering

Produktionen foregår i eksisterende og uændret bygningsramme. Det er ikke ansøgers vurdering at den ansøgte godkendelse af produktionsarealet medfører ændringer i ejendommens drift, der vil have konsekvenser for produktionens nuværende energiforbrug og afviger fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

Vand

Ansøger oplyser:

Stuehus forsynes med vand fra Astrup vandværk. Forbruget er hovedsageligt til drikkevand og rengøring i svineproduktionen.

Alle drikkenipler er placeret over foderkrybben, således at spildt vand opsamles og vandspild reduceres.

Lovpligtig overbørstning til slagtesvin er tids- og temperaturstyret for at mindske spild. Staldene iblodsættes før rengøring, for at reducere vandforbruget til vask.

Konsekvensvurdering

Det er ikke ansøgers vurdering at den ansøgte godkendelse af produktionsarealet medfører ændringer i ejendommens drift, der vil have væsentlig indflydelse på produktionens nuværende forbrug af vand og afviger ikke fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

Der gøres opmærksom på at IE-brug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til en hver tid gældende bygningsreglement jævnfør kap. 17 om særregler for IE-brug i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

For at leve op til EU BAT-konklusionen med hensyn til vand- og energiforbruget er der stillet vilkår til, at vand og energiforbruget registreres, og at den årlige opgørelse gemmes og kan fremvises ved kommunens tilsyn.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at med de stillede vilkår, vil husdyrbrugets udnyttelse af energi og råvarer leve op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Substitution af særligt skadelige eller betænkelige stoffer

Ansøger oplyser

Ved *farlige* stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 og bilag I, del 4 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger. <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:353:0001:1355:da:PDF>

Ved *relevante* stoffer forstås, at både karakteren og mængden skal indebære en risiko for jord- eller grundvandsforurening.

Miljøministeriets generelle vurdering i bemærkningerne til § 1, nr. 7 i lovforslag nr. 88 af 22. februar 2012 er, at svinebrug ikke vil være omfattet af kravet i IE-direktivet om udarbejdelse af en basistilstandsrapport, da de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer.

Natur- og Miljøklagenævnet har stadfæstet

denne vurdering i nævnsafgørelse NMK-10-00988, hvor nævnet udtaler:

Det bemærkes i øvrigt, at der med "relevante farlige stoffer" i godkendelsesbekendtgørelsens § 141 menes stoffer, der er af en karakter og mængde, som kan indebære en risiko for jord- eller grundvandsforurening. Svinebrug er ikke omfattet af pligten til basistilstandsrapport, idet de ikke bruger, fremstiller eller frigiver relevante farlige stoffer.

Husdyrgødning

Koncentrationen af farlige stoffer i husdyrgødningen er så lille, at gødning ikke kan anses for at være et farligt stof i direktivets forstand. Opbevaring af husdyrgødning kan dermed ikke udløse et krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

Andre aktiviteter

Bestemmelsens anvendelsesområde er begrænset til anvendelse, fremstilling eller frigivelse af farlige stoffer i forbindelse med husdyrproduktionen. Andre aktiviteter, der kan medføre en risiko for jord- eller grundvandsforurening udløser ikke krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport. En olietank med olie til brug for opvarmning af gårdens bygninger eller sprøjtegifte, der anvendes i planteproduktionen, udløser således ikke et krav om udarbejdelse af en basistilstandsrapport.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets substitution af skadelige eller betænkelige stoffer lever op den standard der skal gælde for IE-husdyrbrug.

I det der i det primære landbrugsproduktion generelt kun anvendes godkendte produkter og kemikalier, er det Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at husdyrbrugets ikke anvender skadelige stoffer der udsætter befolkningen for sundhedsfare hverken herhjemme eller ud over landets grænser.

Optimering af produktionsprocesser

Ansøger oplyser, at de er bevidste om, at miljøet i den udstrækning det er muligt skal til gode ses, at der skal være en høj dyrevelfærd og at der ikke anvendes unødvendige ressourcer. Derfor vil ansøger i den daglige drift blandt andet have fokus på følgende:

I henhold til BREFF-dokumentet er det BAT at træne og uddanne medarbejdere, registrere og søge at minimere ressourceforbruget i produktionen, at minimere affaldsmængder og have fastlagte rutiner omkring sortering og bortskaffelse samt løbende at opdatere og udvikle en Beredskabsplan til brug ved ulykker eller utilsigtede hændelser med risiko for ansatte og omgivende miljø.

Husdyrbruget håndterer management på følgende måde;

- I driftsregnskabet registreres ressourceforbruget af energi, vand og foder.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at sikre der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressourceforbruget i driften og de daglige arbejds gange.
- Der er udarbejdet Beredskabsplan.
- Danish Crown's "Code of practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.
- Der er faste rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens affald.

Danish Crown's "Code of practice" anvendes. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion. Der føres regnskab med vand- og energiforbrug via den årlige opgørelse fra forsyningsvæsnet. Antallet af dyr optælles en gang årligt ved kalenderårets slutning og indberettes til CHR-registeret. Planer for håndtering af uheld og ulykker er beskrevet i "Beredskabsplanen". Udstyr der anvendes på ejendommen i produktionen repareres og vedligeholdes efter behov. Området omkring ejendommen rengøres efter behov.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets management og optimering af produktionsprocesser er med til at sikre, at produktionsprocesserne løbende optimeres og lever op den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Iagttagelse af affaldshierarkiet

I forbindelse med driften af husdyrbruget skal produktion og håndtering af affald foretages således, at den i størst mulig omfang følger prioriteringen nedenfor.

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

Ansøger har om affald oplyst,

Fast affald

Der findes en række forskellige affaldstyper på ejendommen, såsom papir, pap, glas, afdækningsplast, jern m.v.

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner;

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (pap, papir, jern, rengjort glas, metal, plastsække, paller etc.)
- Farligt affald (lysstofrør, pærer, spraydåser, batterier etc.)
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler, medicinrester etc.)
- Døde dyr
- Forbrændingseget affald (papirsække, emballage etc)
- Deponeringseget affald

Affald køres til ansøgers hovedejendom, hvor det opbevares og bortskaffes til kommunal modtagestation.

Klinisk risikoaffald opbevares i besætningsområdet i brudsikker og tæt emballage indtil aflevering hos kommunal modtagestation

Farligt affald sorteres og opbevares indendørs indtil bortskaffelse.

Døde dyr afhentes af DAKA fra dertil indrettet plads.

Olie- og kemikalieaffald

Der er ikke olie og kemikalieaffald på ejendommen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at der med affaldssorteringen er foretaget forberedelse med henblik på genbrug og med afsætningen til godkendte affaldsmottagere eller genbrugspladsen er det sikret, at affaldets videre vej i affalds hierarkiet vil blive håndteret bedst muligt.

Emissionsovervågning

Ved miljøgodkendelse af IE-husdyrbrug skal Ringkøbing-Skjern Kommune jf. 36 stk. 7-13 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug sikre, at IE-husdyrbrug mindst en gang årligt indberetter resultaterne af emissionsovervågningen til kommunen.

Indberetningen skal omfatte beregninger, målinger, procedurer m.v., som skal foretages som led i egenkontrol.

Der er i driftsvilkårene til de emissionsbegrænsende tiltag på husdyrbruget stillet vilkår til overvågningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune indhenter ved tilsyn de relevante oplysninger til brug for emissionsovervågningen og kontrollerer, at forudsætningerne for godkendelsen overholdes.

Begrænsning i anvendelse af relevante farlige stoffer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36 stk. 1 nr. 13, at på IE-husdyrbrug skal anvendelse, fremstilling eller frigivelse af relevante farlige stoffer i forbindelse med IE-husdyrproduktionen begrænses med henblik på at undgå risiko for forurening af jordbund og grundvand på husdyrbruget. Ved farlige stoffer forstås stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Bestemmelsen er en følge af, at virksomheder der håndterer relevante farlige stoffer i henhold til IE-Direktivet skal gennemføre en basistilstandsrapport ved opstart eller revurdering af virksomheden således, at det kan fastlægges, hvilken tilstand anlægsområdet i tilfælde af en forøget forurening skal bringes tilbage til.

Farlige stoffer, som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget, vil i henhold til (EF) nr. 1272/2008 være stoffer, der kan medføre akut toksicitet og stoffer, der er farlige for vandmiljøet.

Disse stoffer vil være mærket som vist i nedenstående tabeller:

Mærkningselementer for akut toksicitet				
Klassificering	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer				
Signalord	Farligt	Farligt	Farligt	Advarsel

Mærkningselementer for stoffer, der er skadelige for vandmiljøet				
KRONISK				
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
GHS-piktogrammer			Der anvendes ikke piktogram	Der anvendes ikke piktogram
Signalord	Advarsel	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord	Der anvendes ikke signalord

Ringkøbing-Skjern Kommune har derfor stillet vilkår, således at der ikke er behov for at udarbejde basistilstandsrapport for husdyrbruget.

Særregler for IE-husdyrbrug

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastsat en række særregler for IE-husdyrbrug, som i det følgende vurderes i forhold til det ansøgte.

Miljøledelse

På baggrund af BAT-konklusionen af 21.02.2017 er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen stillet krav om, at IE-husdyrbrug, skal have et miljøledelsessystem der:

- 1) formulerer en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætter miljømål,
- 3) udarbejder handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,

4) minimum 1 gang årligt evaluerer miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og

5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med ovenstående krav. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Miljøledelsessystemet skal være etableret og virke fra den dag miljøgodkendelsen er meddelt.

Overholdelsen af reglerne om miljøledelse indgår i det regelmæssige tilsyn efter miljøtilsynsbekendtgørelsen. Endvidere skal der årligt indsendes dokumentation for miljøledelse, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Oplæring af personale

IE-husdyrbrug skal sørge for at oplære eksisterende og nye medarbejdere. Overordnet set skal oplæringen angå relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, reparation og vedligeholdelse af udstyr, samt beredskabsplanlægning og -styring mv.

IE-husdyrbruget er forpligtiget til at sikre, at et oplæringsmateriale, der angår de forhold som følge af bestemmelsen i kapitlet om særregler for IE-husdyrbrug i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, er tilgængelig for personalet og opdateres løbende. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende ved tilsyn.

Plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse

Det fremgår af kapitel 17 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, at IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser.

Kontrolplanen og kontrollen skal som minimum omfatte følgende forhold:

- 1) Gyllebeholdere (for tegn på skader, nedbrydning eller utætheder).
- 2) Gyllepumper, -miksere, -separatorer og -spredere.
- 3) Forsyningssystemer til vand og foder.
- 4) Varme-, køle- og ventilationssystemer samt temperaturfølere, herunder optimering og optimeret styring heraf.
- 5) Siloer og transportudstyr (f.eks. ventiler og rør).
- 6) Luftrensningssystemer (f.eks. ved regelmæssige inspektioner).
- 7) Udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes og frekvensen for løbende indstilling i så fald fastsættes i planen.
- 8) Maskiner til udbringning af husdyrgødning samt doseringsmekanisme- eller dyse, som begge skal være i god stand.

Kontrol, reparation og vedligeholdelse, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere skal som minimum gennemføres én gang årligt.

IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen og reparation i forbindelse med tilsyn. Endvidere skal der årligt indsendes logbog over de gennemførte kontroller og reparationer, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Beredskab

Det fremgår af lovgivningen at for IE-brugs skal der foreligge en beredskabsplan til håndtering af uheld og uventede emissioner. Beredskabsplanen skal indeholde en plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.

Der skal foreligge handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).

Det skal fremgå, hvor der er tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f. eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmætter eller ruller til olieudslip).

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at husdyrbrugets beredskabsplan lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Hændelser og uheld

Hvis der indtræffer hændelser eller uheld på et IE-husdyrbrug, der mærkbart berører miljøet, uden at hændelserne eller uheldene er omfattet af reglerne om miljøskade efter kapitel 5 a i husdyrbrugloven, skal der, uanset den 8-årige retsbeskyttelse i husdyrbrugloven, ved påbud foretages sådanne ændringer i vilkårene for godkendelsen af IE-husdyrbruget, at konsekvenserne for miljøet af indtrufne hændelser eller uheld begrænses og for at hindre eventuelle yderligere hændelser eller uheld.

Ringkøbing-Skjern Kommune har stillet vilkår om anmeldelse af driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet samt udarbejdelse af skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøgodkendelsens vilkår.

Foderblandings- og fodringsstrategi

Den seneste BAT-konklusion for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin omfatter teknikkerne fasefodring, letfordøjelig uorganisk fosfat og tilsætning af fytase til foderet. Formålet er, at begrænse fosforudskillelsen og dermed reducere risikoen for påvirkning af vandmiljøet ved udvaskning.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde kvælstof, der udskilles, som minimum enten anvende fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, reducere indholdet af råprotein

ved hjælp af en god aminosyrebalance, eller ved at bruge et eller flere fodertilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof, der udskilles og er tilladt i henhold til [forordning \(EF\) nr. 1831/2003](#) om fodertilsætningsstoffer. En god aminosyrebalance og lavt indhold af råprotein kan opnås ved at kombinere fodermidler, hvor aminosyreprofilen supplerer hinanden og/eller ved at tilsætte frie essentielle aminosyrer til foder med et lavt indhold af råprotein. IE-husdyrbruget kan anvende en kombination af de nævnte teknikker.

IE-husdyrbrug skal for at reducere den samlede mængde fosfor, der udskilles, som minimum anvende enten fasefodring tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, et eller flere fodertilsætningsstoffer som nedsætter den samlede mængde fosfor der udskilles (f.eks. fytase) og er tilladt i henhold til [forordning \(EF\) nr. 1831/2003](#) om fodertilsætningsstoffer eller letfordøjeligt uorganisk fosfat som f.eks. monocalciumfosfat i stedet for mindre fordøjelige fosforkilder. IE-husdyrbruget kan også anvende en kombination af de nævnte teknikker.

BAT-konklusionen er indarbejdet som generel lovgivning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, og der skal ikke stilles vilkår herom. Dokumentation for overholdelsen skal opbevares i 5 år og forevises på forlangende ved tilsyn. Endvidere skal der årligt indsendes dokumentation for overholdelse af fodringskrav til Ringkøbing-Skjern Kommune, med undtagelse i de år, hvor kommunen har været på tilsyn på husdyrbruget.

Den ansøgte produktion er et IE-brug, som følge af, at der er mere end 2000 stipladser til slagtesvin og er derfor omfattet af kravet.

Ansøger har i BAT-redegørelsen anført følgende om mere effektiv fodring, at alle grise fodres med næringsstofftilpassede blandinger som skiftes gennem cyklus og vækstperiode. Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med rådgiver, og med anvendelse af nyeste viden inden for foderoptimering.

Der er opsat en amerikanersilo der kan opbevare 1385 tons korn. Derudover findes en udendørssilo til råvarer samt tanke og påslag til opbevaring og blanding af foderet indendørs i foderlade.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, på baggrund af oplysninger om husdyrbrugets fodring og de generelle krav til fodring, at husdyrbrugets foderblandings- og fodringsstrategi lever op den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

Manglende overholdelse af vilkår

Den, som er ansvarlig for et IE-husdyrbrug, skal straks underrette kommunalbestyrelsen ved manglende overholdelse af godkendelsesvilkår og træffer straks de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.

Ringkøbing-Skjern Kommune har til opfyldelse heraf stillet vilkår om dette i miljøgodkendelsen.

Årlige indberetning til kommunen

IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende kopi af logbøger eller anden dokumentation for anvendt miljøteknologi, miljøledelsessystem, at kontrolprogrammet for vedligeholdelse er gennemført og for fodringskrav.

Dokumentationen skal indsendes samlet til kommunalbestyrelsen hvert år senest den 31. december. Informationerne skal angå det forudgående kalenderår. Oplysningerne skal dog ikke indsendes, hvis kommunen inden for det seneste kalenderår har gennemført et miljøtilsyn på husdyrbruget.

Ophør af aktiviteter

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 51, at IE-husdyrbrug senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet. Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal vurderingen tillige indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Ved ophør forstås:

- 1) ophør af alle aktiviteter på IE-husdyrbruget,
- 2) når et IE-husdyrbrug har meddelt kommunalbestyrelsen, at kapaciteten eller udnyttelsen af kapaciteten permanent nedsættes til under stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, eller
- 3) situationer omfattet af § 59a, stk. 2, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når godkendelsen er bortfaldet helt eller for den del, der ligger over stipladsgrænserne i § 16a, stk. 2, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Alternative løsninger

Der laves ikke ændringer på ejendommen udover, at produktionen overgår til stipladsmodellen, som giver en større fleksibilitet i produktionen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den ansøgte overgang til stipladsmodellen ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt - se den øvrige del af miljøvurderingen.

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl.

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Husdyrbrugets overgang til stipladsmodellen kan tillades, idet ændringen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning.

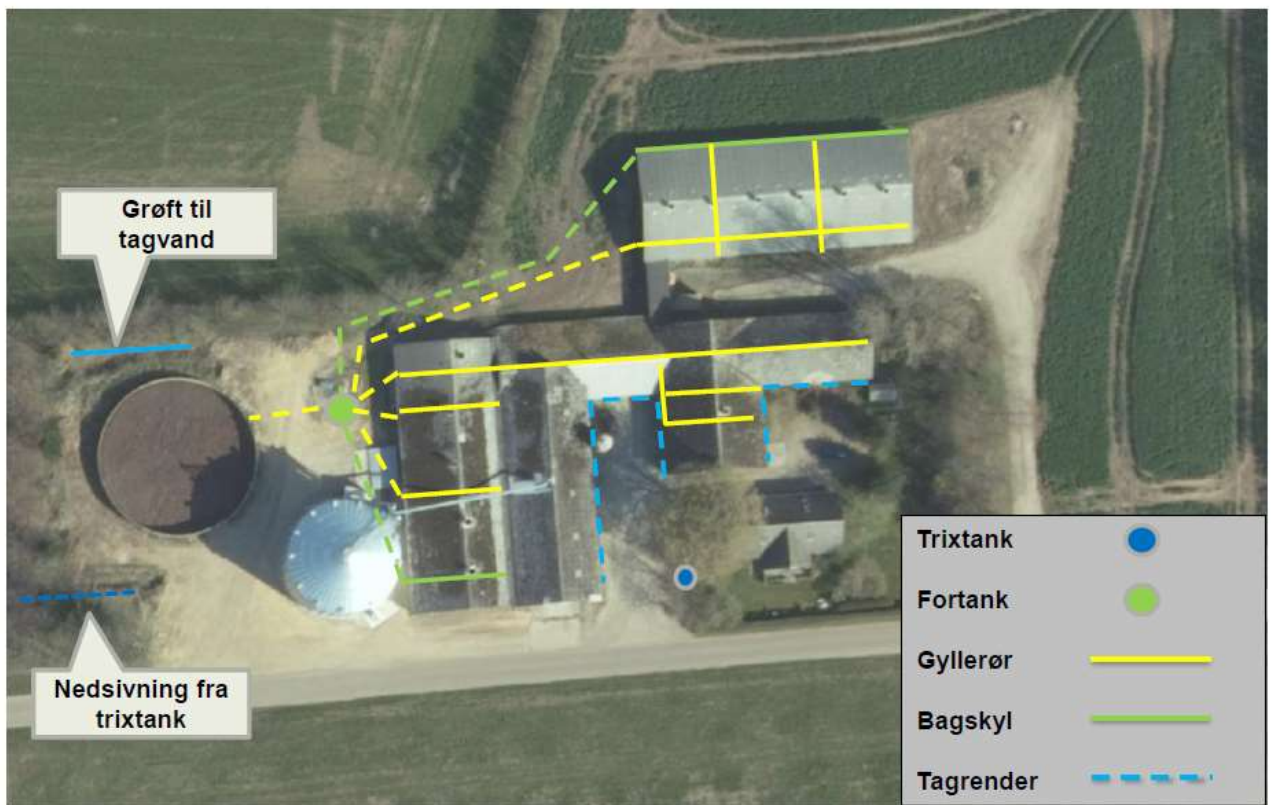
Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

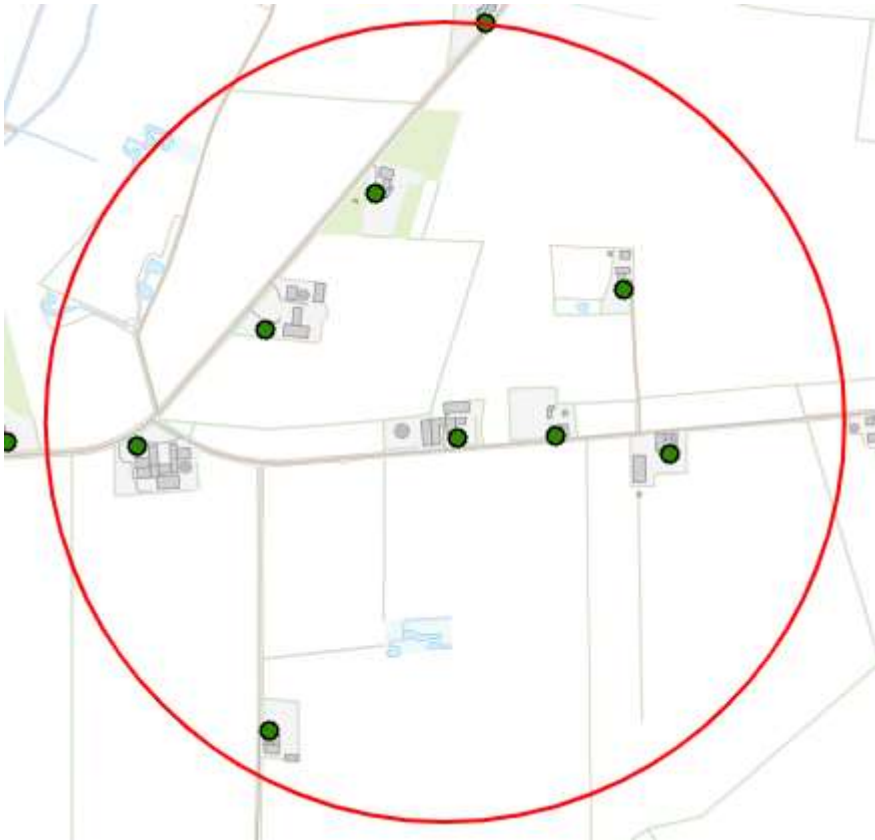

Bilag 2: Afløbsplan

Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

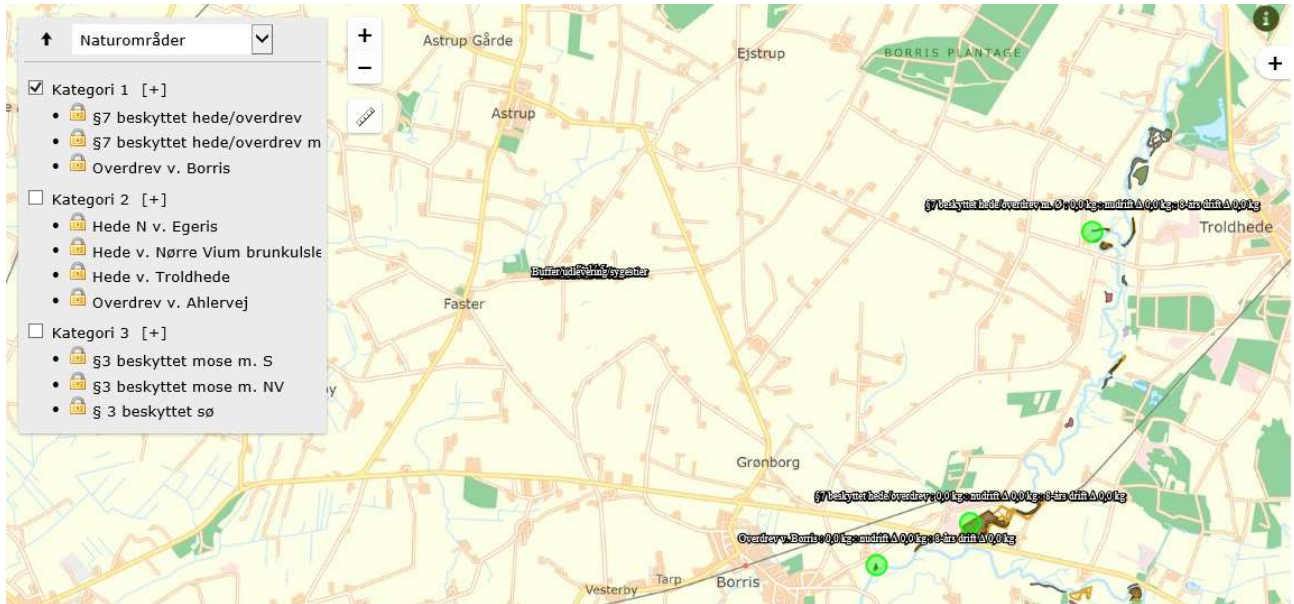
Der er foretaget nabohearing inden for konsekvensradius på 638 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

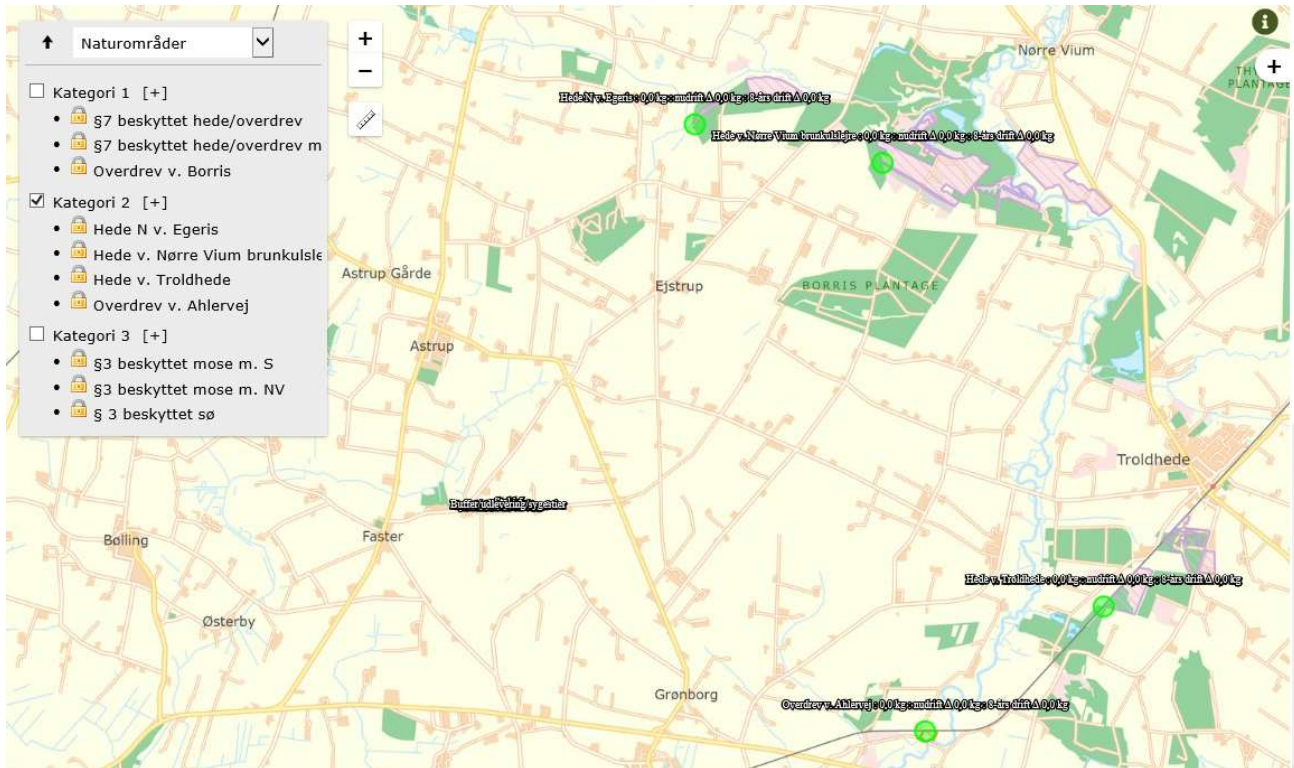

Bilag 4: Natur

Beregning til Kategori 1 naturområder. Markeret med grønne prikker.

Beregning til Kategori 2 naturområder. Markeret med grønne prikker.

Beregning af Kategori 3 naturområder. Markeret med grønne prikker.

